

- CONCEPT -

Regeling van de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, van [datum], nr. WJZ/105993054, tot wijziging van de Omgevingsregeling in verband met jaarlijkse update van de AERIUS-applicaties (AERIUS 2026)

[KetenID WGK29017]

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,

Gelet op de artikelen 2.24, tweede lid, 4.1, tweede lid, 4.3, vierde lid, 16.6, 16.55, tweede lid, en 20.3, eerste lid, van de Omgevingswet;

Besluit:

Artikel I

De Omgevingsregeling wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 3.58 wordt op de aangegeven wijze gewijzigd:

Artikel 3.58. (maatregelen waardoor stikstofdepositieruimte ontstaat)

1. Een maatregel voor het verkrijgen van stikstofdepositie als bedoeld in artikel 10.25, derde lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving, waardoor stikstofdepositieruimte ontstaat, is in ieder geval:
  - a. de onomkeerbare sluiting van varkenshouderijlocaties op grond van artikel 4, eerste lid, van de Subsidieregeling sanering varkenshouderijen;
  - ~~b. de blijvende vermindering van de stikstofemissie, bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de Regeling provinciale aankoop veehouderijen nabij natuurgebieden zoals zij luidde tot 1 december 2022;~~
  - ~~e.b.~~ de blijvende vermindering van stikstofemissie door maatregelen als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Regeling provinciale maatregelen PAS-melders 2024;
  - ~~d.c.~~ een maatregel waarvan kennis is gegeven overeenkomstig artikel 10.36dd van het Omgevingsbesluit, getroffen door, onder verantwoordelijkheid van, na afstemming met of op verzoek van:
    - 1°. de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening;
    - 2°. de Minister van Infrastructuur en Waterstaat;
    - 3°. de Minister van Klimaat en Groene Groei;
    - 4°. de Minister van Defensie; en
    - 5°. provinciale staten of gedeputeerde staten.
2. Een maatregel als bedoeld in het eerste lid, onder ~~c~~, die is afgestemd met een van de daar genoemde bestuursorganen kan ook een maatregel van een ander bestuursorgaan zijn die is genomen om stikstofdepositieruimte te verkrijgen.
3. Een maatregel als bedoeld in het eerste lid, onder ~~c, d, is~~ kan in ieder geval zijn:

- a. de intrekking of wijziging van een toestemming voor een activiteit die stikstofdepositie veroorzaakt waardoor de stikstofdepositie door die activiteit vermindert; en
  - b. een wettelijk voorschrift of ander besluit dat leidt tot een vermindering van de stikstofdepositie door een toegestane activiteit.
4. In het derde lid, onder a, wordt verstaan onder toestemming:
- a. een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit;
  - b. een ander op een Natura 2000-activiteit betrekking hebbend besluit voor het nemen waarvan de gevolgen van de activiteit voor de fysieke leefomgeving zijn beoordeeld; en
  - c. als een vergunning of besluit als bedoeld onder a of b ontbreekt en als de activiteit rechtmatig werd uitgevoerd op de datum waarop artikel 6, derde lid, van de habitatrichtlijn is gaan gelden voor het betrokken Natura 2000-gebied en sindsdien onafgebroken is uitgevoerd: de meest beperkende toestemming volgend uit:
    - 1°. een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit;
    - 2°. een melding als bedoeld in de hoofdstukken 2 tot en met 5 van het Besluit activiteiten leefomgeving; of
    - 3°. een ander op een Natura 2000-activiteit betrekking hebbend besluit of wettelijk voorschrift.

B

Artikel 3.59 wordt op de aangegeven wijze gewijzigd:

Artikel 3.59. (verantwoordelijkheid vullen compartimenten in AERIUS Register)

1. De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur draagt zorg voor het opnemen van stikstofdepositieruimte in AERIUS Register die ontstaat door:
  - a. een maatregel als bedoeld in artikel 3.58, eerste lid, onder a ~~en b, b en c~~; en
  - b. een maatregel als bedoeld in artikel 3.58, tweede lid, voor zover deze niet door een ander bestuursorgaan is aangemerkt als maatregel als bedoeld in artikel 3.58, eerste lid, onder ~~c~~, aanhef en onder 1° tot en met 5°.
2. De ministers die het aangaat dragen zorg voor het opnemen van stikstofdepositieruimte in AERIUS Register die ontstaat door een maatregel als bedoeld in artikel 3.58, eerste lid, onder ~~c~~, aanhef en onder 1° tot en met 4°.
3. Gedeputeerde staten dragen zorg voor het opnemen van stikstofdepositieruimte in AERIUS Register die ontstaat door een maatregel als bedoeld in artikel 3.58, eerste lid, onder ~~c~~, aanhef en onder 5°.
4. De ministers die het aangaat en gedeputeerde staten kunnen stikstofdepositieruimte in AERIUS Register opnemen waarvan vervolgens ten hoogste 0,05 mol stikstof per hectare per jaar kan worden gebruikt in een besluit waarbij een project wordt toegestaan als bedoeld in artikel 8.74e van het Besluit kwaliteit leefomgeving, als de stikstofdepositieruimte ontstaat door een maatregel als bedoeld in artikel 3.58.

C

Artikel 3.61 wordt op de aangegeven wijze gewijzigd:

Artikel 3.61. (bestemming stikstofdepositieruimte SSRS-bank)

1. Stikstofdepositieruimte die is verkregen door een maatregel als bedoeld in 3.58, eerste lid, onder a ~~of b~~, is alleen beschikbaar voor:
  - a. gemelde PAS-projecten;
  - b. woningbouwprojecten als bedoeld in artikel 3.57, eerste lid, onder a; en
  - c. projecten ten aanzien van wegen in beheer bij het Rijk als bedoeld in artikel 3.57, eerste lid, onder b.
2. Stikstofdepositieruimte als bedoeld in het eerste lid is gedurende de eerste 17 weken na de datum waarop zij in AERIUS Register is opgenomen, alleen beschikbaar voor gemelde PAS-projecten.
3. In afwijking van het tweede lid kan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, stikstofdepositieruimte als bedoeld in het eerste lid ook beschikbaar stellen voor een woningbouwproject, als de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening:
  - a. hem uiterlijk drie weken voor het opnemen van de stikstofdepositieruimte in AERIUS Register heeft geïnformeerd dat voor het project een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit:
    1. is aangevraagd; of
    2. naar alle waarschijnlijkheid zal worden aangevraagd voordat in bijlage II een nieuwe versie van AERIUS Register wordt aangewezen; en
  - b. daarbij een berekening op hexagoonniveau van de benodigde stikstofdepositieruimte voor het project heeft overgelegd.

D

Artikel 3.62 wordt op de aangegeven wijze gewijzigd:

Artikel 3.62. (bestemming stikstofdepositieruimte verkregen door maatregelen voor gemelde PAS-projecten)

Stikstofdepositieruimte die is verkregen door een maatregel als bedoeld in artikel 3.58, eerste lid, onder ~~b~~e, is alleen beschikbaar voor gemelde PAS-projecten.

E

Artikel 3.64 wordt op de aangegeven wijze gewijzigd:

Artikel 3.64. (bestemming stikstofdepositieruimte verkregen door maatregelen gedeputeerde staten)

1. Stikstofdepositieruimte die is verkregen door een maatregel als bedoeld in 3.58, eerste lid, onder ~~c~~d, aanhef en onder 5°, is alleen beschikbaar voor projecten waarvoor gedeputeerde staten van de betrokken provincie bevoegd gezag zijn voor de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit of waarvoor de voorgenomen beslissing op de aanvraag om een dergelijke vergunning op grond van artikel 4.25 van het Omgevingsbesluit instemming van gedeputeerde staten behoeft.
2. Gedeputeerde staten kunnen de stikstofdepositieruimte op verzoek van een minister of gedeputeerde staten van een andere provincie ook beschikbaar stellen voor andere projecten als bedoeld in 3.57.

F

Artikel 3.68 wordt op de aangegeven wijze gewijzigd:

Artikel 3.68. (reservering stikstofdepositieruimte voor woningbouwcluster)

1. Bij de aanvraag van het college van burgemeester en wethouders om een reservering voor een woningbouwcluster als bedoeld in artikel 10.27, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt een berekening overgelegd waaruit blijkt dat in AERIUS Register binnen de stikstofdepositieruimte die is verkregen door een maatregel als bedoeld in 3.58, eerste lid, onder ~~c~~, voldoende stikstofdepositieruimte beschikbaar is voor het woningbouwcluster.
2. Gedeputeerde staten beslissen over de reservering in de volgorde waarin de aanvragen zijn ontvangen.
3. Gedeputeerde staten reserveren alleen stikstofdepositieruimte voor een woningbouwcluster als de woningen niet worden aangesloten op een distributienet voor aardgas.
4. Een reservering voor een woningbouwcluster vervalt voor zover gedeputeerde staten stikstofdepositieruimte reserveren voor de woningbouwprojecten in dat cluster, maar in ieder geval als sinds de reservering twee jaar zijn verstreken.
5. Gedeputeerde staten kunnen de termijn, bedoeld in het vierde lid, eenmaal verlengen met ten hoogste een jaar.

G

Artikel 3.69 wordt op de aangegeven wijze gewijzigd:

Artikel 3.69. (voorwaarden reservering stikstofdepositieruimte voor gemeld PAS-project)

1. Het bevoegd gezag reserveert alleen stikstofdepositieruimte voor een gemeld PAS-project als is voldaan aan de volgende voorwaarden:
  - a. voor het project gold een meldingsplicht op grond van artikel 8 van de Regeling programmatische aanpak stikstof, zoals deze regeling luidde tot 1 januari 2017, of op grond van artikel 2.7 van de Regeling natuurbescherming, zoals deze luidde op 28 mei 2019;
  - b. voor het project is in de periode van 1 juli 2015 tot 29 mei 2019 een melding gedaan;
  - c. het project is in de periode van 1 juli 2015 tot 29 mei 2019:
    1. volledig gerealiseerd, waaronder wordt verstaan dat installaties, gebouwen en infrastructuur waren opgericht;
    2. nog niet volledig gerealiseerd, maar de initiatiefnemer heeft in die periode al wel een begin gemaakt met de realisatie, zoals aanleg of bouw van installaties, gebouwen en infrastructuur; of
    3. nog niet begonnen, maar in die periode zijn al wel onomkeerbare en significante investeringsverplichtingen voor het project aangegaan;
  - d. voor de activiteit waarop de melding betrekking heeft, is geen toereikende en onherroepelijke omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit verleend;
  - e. als de melding betrekking heeft op een wijziging van een project dat geheel of gedeeltelijk was gerealiseerd voor 1 februari 2009 maar na de datum waarop artikel 6, derde lid, van de habitatrichtlijn is gaan gelden voor het betrokken Natura 2000-gebied, dan is de totale stikstofdepositie die door het gewijzigde project wordt veroorzaakt op een voor stikstof gevoelige habitat in dat gebied niet groter dan de op het moment van de melding geldende grenswaarde, bedoeld in artikel

- 2.12 van het Besluit natuurbescherming zoals dat besluit luidde op 28 mei 2019;
- f. als het project dat wordt uitgevoerd, substantieel afwijkt van het gemelde project en het gewijzigde project veroorzaakt niet meer stikstofdepositie op een of meer voor stikstof gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden dan het gemelde project; ~~en~~
  - g. de activiteit waarop het project betrekking heeft, wordt nog verricht; ~~en~~
  - h. uiterlijk op 1 oktober 2026 bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit voor een gemeld PAS-project gegevens en bescheiden zijn verstrekt om aan te tonen dat is voldaan aan de voorwaarden, bedoeld onder a tot en met g, en het bevoegd gezag uiterlijk 15 januari 2027 heeft geconstateerd dat aan die voorwaarden is voldaan.
2. Het eerste lid, onder g, geldt niet als het project voldoet aan het eerste lid, onder c, onder 3°.

H

Bijlage II wordt op de aangegeven wijze gewijzigd:

Bijlage II. bij artikel 1.4 van deze regeling (uitgaven en verwijzingen)

Norm	Naam	Datum of versie	Uitgever	Hoofdstuk in besluit of regeling waarin verwijzing staat ¹
AERIUS Calculator	AERIUS Rekeninstrument voor de leefomgeving	~~2025~~ 2026	RIVM (www.rivm.nl)	Hoofdstukken 4, 6 en 7 van deze regeling
AERIUS Monitor	AERIUS Monitor	~~2025~~ 2026	RIVM (www.rivm.nl)	Hoofdstuk 12 van deze regeling
AERIUS Register	AERIUS Register	~~2025~~ 2026	RIVM (www.rivm.nl)	Hoofdstukken 8 en 10 van het Besluit kwaliteit leefomgeving en afdeling 3.7 van deze regeling

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 6 oktober 2026.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
J. van Essen

TOELICHTING

I Algemeen

1. Inleiding

Deze regeling tot wijziging van de Omgevingsregeling (hierna: wijzigingsregeling) introduceert versie 2026 van de AERIUS-applicaties Calculator, Register en Monitor. Het kabinet heeft bij de vaststelling van het Programma Maatwerk PAS-melders (als opvolger van het legalisatieprogramma PAS-meldingen) besloten verificatiedeadlines op te nemen voor PAS-melders en provincies zodat de eerste stap in het verificatieproces definitief kan worden afgerond. Daarnaast heeft het kabinet besloten dat de depositiereductie uit de Regeling provinciale aankoop veehouderijen (Rpav, beter bekend als de Maatregel Gerichte Aankoop – MGA) volledig ten goede komt aan de natuur ten behoeve van natuurherstel. Dit betekent dat de ruimte niet gebruikt wordt voor nieuwe vergunningen. Deze wijzigingsregeling voorziet hierin.

2. AERIUS Calculator versie 2026

AERIUS Calculator is het verplichte rekeninstrument voor het berekenen van de depositiebijdrage van een project dat niet direct verband houdt met, of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, afzonderlijk of in combinatie met plannen of andere projecten, significante gevolgen kan hebben voor dat gebied door het veroorzaken van stikstofdepositie in het gebied op een voor stikstof gevoelige habitat. AERIUS Calculator wordt actueel gehouden door periodiek recente wetenschappelijke en ecologische inzichten te verwerken.

In versie 2026 zijn de emissiefactoren, achtergrondgegevens en de gegevens over stikstofgevoelige natuur in de Natura 2000-gebieden geactualiseerd. Het betreft hoofdzakelijk een onderscheid in de modellering van buitenwegen (niet zijnde snelwegen), waarbij in de nieuwe versie onderscheid wordt gemaakt tussen wegen met een maximumsnelheid van meer en minder dan 80 km/u. Dat is in lijn met nieuw onderzoek van TNO. Ook zijn nieuwe inzichten verwerkt over de modellering van sluisen en luchtverkeer. De nieuwe versie van AERIUS Calculator komt beschikbaar op 6 oktober 2026. Vanaf dan moet bij vergunningprocedures waarover nog niet definitief besloten is, een nieuwe berekening worden uitgevoerd en moet de aanvraag waar nodig worden aangepast.

3. AERIUS Register versie 2026

AERIUS Register is het instrument dat voorziet in het faciliteren van extern salderen met stikstofdepositieruimte. AERIUS Register is voor het berekenen van stikstofdepositieruimte afhankelijk van AERIUS Calculator. Voor AERIUS Register versie 2026 wordt de stikstofdepositieruimte herberekend met de nieuwe versie van AERIUS Calculator. Dit kan veranderingen opleveren in de hoeveelheid beschikbare ruimte.

4. AERIUS Monitor versie 2026

De monitoring van de wettelijke omgevingswaarde voor stikstofdepositie vindt plaats met behulp van AERIUS Monitor. Deze wijzigingsregeling introduceert AERIUS Monitor versie 2026. AERIUS Monitor wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van recente wetenschappelijke en ecologische inzichten. Hierdoor zijn fluctuaties mogelijk in de aantallen stikstofgevoelige hectares en de totale depositie op die hectares. Dit jaar

zijn alleen de cijfers van het actuele jaar bijgewerkt, en dus niet die van toekomstige jaren. De prognoses in AERIUS Monitor zijn gebaseerd op emissieramingen uit de Klimaat- en energieverkenning (KEV) van het Planbureau voor de Leefomgeving (Pbl). De emissieramingen voor luchtverontreinigende stoffen (ERL), een bijlage van de KEV die input is voor de stikstofberekeningen, worden eens per twee jaar gepubliceerd. Bij de KEV van 2025 zijn deze ramingen niet gepubliceerd, waardoor ook geen nieuwe prognoses voor stikstofdepositie zijn gemaakt.

5. Opnemen verificatiedeadlines

Tijdens het Programma Aanpak Stikstof (PAS) dat vanaf 1 juli 2015 gold, konden projecten met een beperkte stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden onder voorwaarden volstaan met een melding onder de Wet natuurbescherming (Wnb); zij waren vrijgesteld van de vergunningplicht voor Natura 2000-activiteiten.¹ Van de vergunningplicht vrijgestelde agrarische activiteiten en activiteiten in de industrie en mobiliteit die meer dan 0,05 mol depositie per jaar veroorzaakten op stikstofgevoelige natuur waren meldingsplichtig. Met de uitspraak van 29 mei 2019 oordeelde de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS) dat het PAS niet als basis voor toestemming voor activiteiten mag worden gebruikt en verklaarde de vrijstelling onverbindend.² Als gevolg hiervan hebben veel initiatiefnemers die onder het PAS vrijgesteld waren van de vergunningplicht, waarvan sommige een melding hadden gedaan, alsnog een vergunning nodig. Na de onverbindendverklaring van de vrijstelling hebben Rijk en provincies zich gecommitteerd aan het oplossen van de ontstane situatie voor activiteiten waarvoor gebruik is gemaakt van de vergunningvrijstelling. De opdracht voor het legaliseren van deze activiteiten werd opgenomen in de Wet natuurbescherming en in 2022 werd het legalisatieprogramma PAS-melders vastgesteld. PAS-melders konden zich tot 1 december 2022 aanmelden voor het legalisatieprogramma PAS-melders. Nadat de gegevens door een PAS-melding zijn aangeleverd, controleert het bevoegd gezag of de melding voldoet aan de criteria (stap 1) en brengt het in kaart hoe groot de stikstofopgave is (stap 2).

Het is sommige bevoegd gezagen, om verschillende redenen, nog niet gelukt om voor alle activiteiten die zijn aangemeld voor het legalisatieprogramma antwoord te geven op de vraag of zij ook voor een oplossing via het programma in aanmerking komen. Provincies en het Rijk vinden het belangrijk dat er duidelijkheid wordt gegeven of de activiteiten die zijn gemeld via het programma van de overheid geholpen worden om tot een legale situatie te komen of niet. Dit is ook van belang voor het in beeld krijgen van de opgave.

Met het vaststellen van Programma Maatwerk PAS-melders heeft het kabinet besloten om deadlines te introduceren om de eerste stap af te ronden in het verificatieproces voor het Programma Maatwerk PAS-melders als de opvolger van het legalisatieprogramma PAS-meldingen. Het gaat hier om de deadline van 1 oktober 2026 gericht aan PAS-melders om de benodigde informatie te verstrekken aan het bevoegd gezag (vaak de provincie) om aan te tonen dat aan de voorwaarden van artikel 3.69, onderdeel a tot en met g, is voldaan. Het bevoegd gezag kan vervolgens de aanmelding voor het programma positief of negatief verifiëren. Het bevoegd gezag stelt uiterlijk 15 januari 2027 vast of aan de voorwaarden

is voldaan. Deze vaststelling door het bevoegd gezag is geen besluit in de zin van artikel 1:3 Awb.

6. Wijziging maatregelen SSRS-bank

De Regeling provinciale aankoop veehouderijen (Rpav) staat ook wel bekend als de Maatregel Gerichte Aankoop (MGA). Voor de Rpav/MGA was bepaald dat een deel van de opbrengst via de SSRS-bank beschikbaar zou komen voor toestemmingverlening ten behoeve van de volgende drie doelen: woningbouwprojecten, PAS-meldingen en renovatie- en veiligheidsprojecten aan rijkswegen.

Om een vergunning te kunnen verlenen voor een project met ruimte uit de Rpav/MGA geldt dat er voldoende ruimte op de juiste locatie beschikbaar moet zijn én dat deze ruimte additioneel moet zijn. Dat wil zeggen dat de ruimte niet nodig is om (dreigende) verslechtering van de natuur te voorkomen/stoppen.

Gezien de huidige staat van de natuur en het feit dat stikstof vaak een van de sturende knelpunten is, kan voor veel gebieden de additionaliteit van de MGA niet worden onderbouwd. Wanneer er een maatregelenpakket is vastgesteld waarmee voor een Natura 2000-gebied onderbouwd kan worden dat behoud is geborgd (en op termijn verbeter en uitbreidingsdoelen kunnen worden gehaald), kan voor dat gebied additionaliteit onderbouwd worden en de depositiereductie in de SSRS-bank worden geregistreerd. De depositiereductie uit de MGA staat nog niet geregistreerd in de SSRS-bank.

Tegelijkertijd worden steeds meer provincies geconfronteerd met handhavingsverzoeken tegen activiteiten van PAS-melders. Uit jurisprudentie blijkt dat provincies deze handhavingsverzoeken gemotiveerd kunnen afwijzen als voldoende kan worden aangetoond dat op de locatie waar de activiteit van de PAS-melder een depositiebijdrage levert, stappen worden gezet op het gebied van stikstofreductie ten behoeve van de natuur. Als dat het geval is, kan de provincie het handhavingsverzoek gemotiveerd afwijzen omdat handhaving onevenredig is gelet op het bedrijfsbelang.

Provincies hebben het Rijk formeel verzocht om de opbrengst uit de Rpav/MGA in te zetten als natuurmaatregel waardoor de depositiereductie kan worden betrokken in de motivering van besluiten tot afwijzing van handhavingsverzoeken. Provincies geven aan dat vanwege de staat van de natuur het aantonen van additionaliteit zeer complex is en dat het daardoor onmogelijk is om de ruimte als mitigerende maatregel in te zetten bij vergunningverlening.

Omdat vergunningverlening pas op gang komt als er voldoende maatregelen zijn vastgesteld om behoud van de natuur te borgen en (dreigende) verslechtering van de natuur kan worden voorkomen/gestopt, heeft het kabinet besloten om de opbrengst uit de Rpav/MGA volledig ten goede van de natuur te laten komen. Dit is in lijn met het verzoek van de provincies. Om die reden vervalt de Rpav met bijbehorende prioritering met deze wijzigingsregeling in de opsomming van maatregelen in artikel 3.58. Die maatregelen generen stikstofruimte voor vergunningverlening en worden opgenomen in de SSRS-bank.

7. Rechtsbescherming

Deze regeling bevat geen overgangsrecht. De in deze wijzigingsregeling opgenomen regels hebben onmiddellijke werking. Uit de rechtspraak volgt dat bij de verlening van natuurvergunningen moet worden uitgegaan van de laatste wetenschappelijke, ecologische en juridische inzichten. Daaruit volgt dat de nieuwe versies van AERIUS Calculator en Register ook moeten worden toegepast op al in behandeling zijnde aanvragen voor natuurvergunningen.¹

De nieuwe versies gelden niet voor al onherroepelijk geworden natuurvergunningen, en ook niet voor natuurvergunningen waartegen beroep is ingesteld of nog beroep open staat. In het bestuursrecht toetst de bestuursrechter in beginsel aan het ten tijde van het nemen van het besluit geldende recht.

8. Effecten van de regeling

8.1 Algemeen

Bij de voorbereiding van deze regeling is een inschatting gemaakt van de gevolgen van deze regeling voor de samenleving. Deze paragraaf bevat een beschrijving van de effecten van deze regeling voor de overheid (paragraaf 8.2), de gevolgen van deze regeling voor de regeldruk voor burgers en bedrijven en de MKB-toets (paragraaf 8.3). Ook is een aantal uitvoeringsorganisaties gevraagd naar de handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid van de regeling (paragraaf 8.4).

8.2 Gevolgen voor overheden

Zie paragraaf 7 (Rechtsbescherming) voor de gevolgen van de onmiddellijke werking van versie 2026 van AERIUS Calculator en Register. De wijzigingen als gevolg van de introductie van AERIUS Monitor versie 2026 kunnen aanleiding geven tot heroverweging van beleid- en bronmaatregelen.

8.3 Regeldruk en MKB-toets (gevolgen voor bedrijfsleven)

De introductie van versie 2026 van AERIUS Calculator, Register en Monitor heeft geen gevolgen voor de regeldruk. De monitorings- en rapportageverplichtingen richten zich namelijk niet tot burgers of bedrijven. Het Adviescollege Toetsing Regeldruk heeft besloten deze regelingswijziging niet te selecteren voor een formeel briefadvies. Hiervoor is gekozen omdat het dossier geen (significante) gevolgen heeft voor de regeldruk.

9. Consultatie

PM

II Artikelsgewijze toelichting

Artikel I (Wijziging Omgevingsregeling)

Onderdeel A (vervallen artikel 3.58, eerste lid, onderdeel b)

Met dit onderdeel vervalt artikel 3.58, eerste lid, onder b. Omdat de opbrengst uit de Rpav nu volledig ten goede komt aan de natuur, wordt de stikstofdepositieruimte voor PAS-melders niet meer uit de Rpav gehaald, zoals

---

¹ Zie o.a. ABRvS 5 april 2023, ECLI:NL:RVS:2023:1299 r.o. 20.7.

toegelicht in paragraaf 6 van het algemeen deel van deze toelichting. Dit onderdeel kan dus vervallen.

Onderdelen B, C, D, E en F (wijziging artikelen 3.59, 3.61, 3.62, 3.64 en 3.68)

Deze onderdelen wijzigen de artikelen 3.59, 3.61, 3.62, 3.64 en 3.68. Deze artikelen verwijzen naar een of meerdere onderdelen van artikel 3.58, eerste lid. Omdat de volgorde van de onderdelen van het eerste lid wijzigt door het vervallen van onderdeel b (artikel I, onderdeel A), worden de artikelen 3.59, 3.61, 3.62, 3.64 en 3.68 in overeenstemming gebracht met artikel 3.58 (nieuw).

Onderdeel G (wijziging artikel 3.69)

Dit onderdeel voegt aan artikelen 3.69, eerste lid, een onderdeel toe. Artikel 3.69 bevat de voorwaarden voor het kunnen reserveren van stikstofdepositieruimte voor gemelde PAS-projecten. Hier worden met onderdeel h verificatiedeadlines aan toegevoegd. De PAS-melder moet de benodigde informatie uiterlijk op 1 oktober 2026 verstrekken aan het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag stelt uiterlijk 15 januari 2027 vast of de PAS-melder aan de voorwaarden heeft voldaan.

Onderdeel H (wijziging bijlage II bij artikel 1.4)

Artikel I wijzigt bijlage II bij de Omgevingsregeling en berust op de volgende bepalingen van de Omgevingswet, die worden opgesomd in de aanhef van deze regeling:

- artikel 2.24, tweede lid, Ow
- artikel 4.1, tweede lid, Ow is de grondslag voor de aanwijzing in artikel 6.15 en bijlage II Or van AERIUS Calculator 2026;
- artikel 4.3, vierde lid, Ow is de grondslag voor de aanwijzing in artikel 4.15 en bijlage II Or van AERIUS Calculator 2026;
- artikel 16.6 Ow is de grondslag voor de aanwijzing in artikel 4.15 en bijlage II Or van AERIUS Calculator 2026;
- artikel 16.55, tweede lid, Ow is de grondslag voor de aanwijzing in artikel 7.197h, eerste lid, onder e, en bijlage II Or van AERIUS Calculator 2026;
- artikel 20.3, eerste lid, Ow is de grondslag voor de aanwijzing in artikel 12.83a en bijlage II Or van AERIUS Monitor 2026.

Door de wijziging van de rij met betrekking tot AERIUS Calculator wordt ervoor gezorgd dat in de artikelen 4.15, tweede lid, 6.15 en 7.197h, eerste lid, onder e, Omgevingsregeling het gebruik wordt voorgeschreven van AERIUS Calculator versie 2026. Zie paragraaf 2 van het algemeen deel van deze toelichting.

Door de wijziging van de rij met betrekking tot AERIUS Monitor wordt ervoor gezorgd dat de monitoring voor de omgevingswaarde voor stikstofdepositie voor 2026 en 2030, bedoeld in artikel 2.15a, eerste lid Ow, plaatsvindt met behulp van AERIUS Monitor versie 2026 in artikel 12.83a Or. Zie paragraaf 4 van het algemeen deel van deze toelichting.

Door de wijziging van de rij met betrekking tot AERIUS Register wordt ervoor gezorgd dat het gebruik van AERIUS Register versie 2026 wordt voorgeschreven. Zie paragraaf 3 van het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel II (inwerkingtreding)

Versie 2026 van AERIUS Calculator, Monitor en Register gaat gelden vanaf 6 oktober 2026. Met deze datum wordt afgeweken van het kabinetsbeleid inzake de vaste verandermomenten en de standaardtermijn van drie maanden tussen publicatie en inwerkingtreding van deze wijziging.² Dit is geoorloofd wanneer de datum, gelet op de doelgroep of de jaarindeling, aanmerkelijke ongewenste private of publieke voor- of nadelen voorkomt.³ De reden hiervoor is dat de betrokkenen bij de applicaties van AERIUS Calculator, Monitor en Register uitgaan van de eerste dinsdag van oktober, en daarom bekend zijn met deze afwijkende inwerkingtredingsdatum. Planningen van de beheerders van de applicaties en de gebruikers worden jaarlijks aangepast op de eerste dinsdag van oktober.

Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
J. van Essen

---

² Zie aanwijzing 4.17, tweede en vierde lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

³ Zie aanwijzing 4.17, vijfde lid, onder a, van de Aanwijzingen voor de regelgeving.